

Siyasal katılım ve siyasi tıkanıklığı çözümenin ilk aşaması Anayasa ve yasalarımızda bu konudaki kısıtlamalar zaman kaybedilmeden kaldırılmalıdır. Ancak siyasi katılımı yasal kısıtlamanın ötesinde ele almalıyız. Ülkemizde tarihsel olarak bireyin devlet için var olduğu anlayışı egemen olmuştur. Bu yüzden bireyin siyasi katılımı şüphe ile karşılanmış ve sürekli olarak birey kontrol altında tutulmak istenmiştir. Türkiye’de

ilkel bir devlet anlayışıyla yok edilmiştir. Bürokratlar bırakın vatandaşların katkısını, kendi alanlarını ilgilendiren konularda diğer devlet kuruluşlarının ilgisini bile kabul etmezler. Kendi konularında mutlak bir üstünlükleri olduklarını ve önerilerinin tartışmasız kabullerini beklerler. Kendi küçük dünyalarının dışına çıkamayan bu anlayış sahibi devlet kuruluşlarının toplumun gelişmesine bırakınız katkı yapmalarını, topluma verecekleri zararı önlemek bile örgütlü bir enerjiyi gerektirir.

Türkiye’de vatandaşın devlet üzerinde hiçbir denetim gücü yoktur. Oysa sağlıklı bir demokrasi için vatandaş devleti kontrol edebilmelidir. Devlet kurum ve görevlilerinin yaptıkları yanlışlık veya yolsuzluklardan dolayı denetim ve yargı mercilerini harekete geçirebilme hakkı olmalıdır.

Gelişmiş batı ülkelerinde batan bir bankada ABD doları kaç trilyon TL kaybetmişlerdir. Bu bankaların sorumluları, ya beceriksiz, ya da kötü niyetli kişilerdir. Bir soruşturmaya tabi tutularak halkın malına verdikleri zarar kendilerinden tahsil edilmelidir. Bu kişilere karşı vatandaşlarımızın yargıya başvurma hakkı için gerekli sistemler kurulmalıdır. Halkımız ister çocuklarıyla ister kocalarıyla hanedanlaşan yöneticiler ile ilgili olarak doğrudan yargı yoluna gidebilmeli, servetlerinin kaynaklarını açıklamalarını isteyebilmelidirler.

Bireylerin kendilerini ve kamuyu ilgilendiren konularda devlet kuruluş ve görevlilerine karşı yargı yolunu kullanmaları, hiçbir devlet denetim ve veya teftiş kurulununun sağlamayacağı bir nesnellik getirecektir.

Vatandaşın doğrudan değerlendirmesine muhatap bir bürokrasi sorumlu davranmak zorunda kalacaktır. Devlet memurları vatandaşlarını ezmek için değil vatandaşlara hizmet etmek için yarışacaklardır. Ancak tarihin garip cilvesidir ki yüzeysel birkaç yasa değişikliği önerisi ile “demokratikleşme” paketi açtığını iddia eden iktidar mutlaka demokratik denetim yollarını açmaya çalışması gerekir.

Türkiye’de sivil toplumun güçlenmesi için atılacak ilk adım örgütlenmeye getirilen kısıtlamaların kaldırılması ile gerçekleşmelidir. Devlet vatandaşına güven duymalı ve eleştirisine açık olmalıdır. Örgütlenmeye sınırlamalar düşünce düzeyinde değil, demokrasiye, insan hak ve özgürlüklerine ve devlet bütünlüğüne karşı eylem boyutuna ulaştığı aşamada çok katı bir biçimde getirilmelidir. Kişiler resmi makamlardan izin alarak değil, ilgili makamlara sadece bilgi vererek örgütlenebilmelidir.

Kısacası demokrasi ve siyasi katılım beş yılda bir gerçekleşen bir günlük seçim olayından ibaret olmamalıdır. Demokrasi toplumu oluşturan bireylerin tek başlarına ve/veya toplu halde yöneticilerden hesap sorabilmesi, sürekli denetleyebilmesidir. Eğer sistem bu hesap sormaya izin vermiyorsa demokratik olma özelliğini yitirir. Demokratik yönetimlerde ise hesap sorma ve denetim yollarının açık olduğu varsayılır. Eğer halkın denetim yolları açık değilse sistemin demokratik yanı ortadan kalkar. Bugün Türkiye’de halkın denetim yolları yoktur. Demokrasi adına yapılan tek eylem beş yılda bir yapılan seçimlerde mevcut siyasi partilerden birine oy vermek zorunda olmaktır. Kalın sağlıcakla!